

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. шийд. 143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“, Львів.
Головний Редактор прий-
має від 11—12 год. перед-
полуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРІЮ:
Місячно 5-00 зол.
Чвертьрічно 15-00 „
Піврічно 30-00 „
Річно 60-00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар.
Франції, Голландії, Бельгії 20 фр. фр.
Італії 7-50 зол., Німеччині 7-50 зол.
Швейцарії 5 шв. фр., Чехослова-
ччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Бол-
гарії 7-50 зол., Австрії 7-50 зол.,
Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
Друкарні: 29-25.
В СПРАВІ ОГЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

Перед підписанням пакту чотирьох?

Рим, 28. травня 1933.

По березневій і дещо квітневій метушні пакт чотирьох уже готовий, обдуманий, на деякий час захований, щоби тепер остаточно виринути в Женеви. Довкола нього пристраси то спадали, то піднімались. Кивіло. Мала Антанта азову дїстала була лихоманку. Кореспондент „Ля Трібуна“ писав з Женеви, що „Мала Антанта завзято протидїється правдивій європейській співпраці в створила атмосферу непевного політичного положення“. А Еріо писав: „...або пакт чотирьох потрібний, або небезпечний...“ Польща в Парижі питає у Даладіє, чого доброго можна сподіватися від того пакту.

Виходить, що пакт, хоч і важко, виходить за світ, родиться. І хоч як, а таки думаєш: Коли так важко йдуть народина, то комуś готово виїти за шкоду...

Тепер тут в Італії надзвичайної ваги до Женеви — на око — не приважують. Усе йде своїм шляхом, немов розбійна конференція, це так собі — балачка, а пакт чотирьох, — приймете? Краще вам і нам! а ні — то ні! І політичне життя пливе своїм струмочком — пливе рвучко.

Ось 24. травня, в день національного свята виступу Італії з війною проти осередніх держав у 1915 році, відбулася велика святочна бранка фашистів. Усе це свято — церемонія відбулася справді величаво. Все фашистівське військо з сталевих — на старо-римський зразок — шоломах. І Мусоліні в шоломі, на коні! Немов старинні часів полководець. Свято відбулося на Віа Імперио на тлі старого Риму, серед бронзових статуй римських імператорів. Усе те разом із сонцем зливалось у потужний настрій.

А за другий день відбувся зїзд мотоциклістів усієї Італії — теж фашистівська формація — звали „чентаврі“ — всіх десять тисяч прибуло. Знову перегляд перед Мусолінім, який м. ін. тажж їхав на мотоциклі.

Передові народи Європи... хочуть мира і тому думають про війну. Стара правда.

А французький полковник — Андре Пірон-во — в „Еко де Пари“ просто зворушливо пише:

„Хочемо, щоб створити таке воєнне з'ясування, яке заповнило би колективне знищення противника. Не хочемо війни — ні в мережах, ні в білих рукавичках. Ми колись промирили: „ве віктіс!“ Сьогодні, коли народи підчас свого рїсорджіменто і свого Ауфвах (себто: натяк на Італію і Німеччину!) чваняться їх власним минулим, — згадаймо, що це один із наших, кидаючи пашлю на терези сказав: „ве віктіс!“ і приготуємо війну завтрашнього — війну матеріальну, антигуманну.“

Такий тон мови в Європі — це сьогоднішнє розбійництво, пакт чотирьох, льондонська конференція. Один це каже щиро, інший лукаво з усміхом.

Немов у відгомін цих воєнничих настроїв Франції, преса Італії, яка не думає поступитись, пише статті, де помічаємо намір виявити одностайність змагань і хотіння Італійського народу, що у фашизмі й у Мусолінім, вірять у своє майбутнє.

Ось „Ля Трібуна“ а 27. V. містить у вступній статті п. н. „Феде нель Дуче є нель Реджіме“ — Віра у вождя й у режим — таке:

„Італійський народ уже привав фашистівський лад — як свій власний, природний і остаточний. І з цим прийняттям сам лад виходить як освячений, зміцнений зміст його одностайності. Італійський народ адячний вождюві, не лише тому, що в ньому вбачає головного творця цього нового ладу, а й тому, що він у своїй щоденній праці, своїм залізним хотінням, своїми великими здобутками, зробив найкращий досвід нового ладу — даючи найширші здійснення усіх дїянь у всіх дїяннях життя“.

Тут треба ще згадати, що в цій-же статті автор зазначає, що вписавши у фашистівську партію Італійців усіх клас і професій доходило до два і пів мільона. Це справді поважне число, коли візьмемо під увагу, що в партію фашистів навіть Італійцеві не так уже легко дістатися.

Одностайною воєнничою постановою можна у світі неодного добитися: не смиренні, а грішні добуває користи.

М. Зазамський.

КООПЕРАТИВНИЙ БАНК

„ДНІСТЕР“

дає позички на догідних умовах тільки тому, хто забезпечує своє майно в Т-ві Взаїмних Обезпечень „ДНІСТЕР“ у Львові, вул. Руська ч. 20.

Жалюг дн події
В часі відкриття надгробника Ів. Франка.
КОМУНІКАТ КОМІТЕТУ БУДОВИ НАГРОБНИКА.

Комітет будови надгробника Ів. Франка на своєму засіданні 29. травня ц. р. після свята відкриття надгробника прийняв усіми голосами проти одного такі постанови:

У часі свята відкриття надгробника Івана Франка дня 28. травня ц. р. сталася жалюгідна подія, а саме, частина студентів-впорядчиків робила перешкоди відділам Лугів при вході на цвинтар. При тому дійшло до бійки та обкидування камінням учасників свята. Ці жалюгідні події перенеслися потім від цвинтарної брами в район надгробника, де знов обкидувано камінням учасників дефіляди.

Комітет будови надгробника стверджує, що його бажанням і метою було дати змогу всьому українському громадянству віддати поклін і пошану пам'яті генія Української Нації та Найкращого Сина Галицької Землі. З уваги на те ніяка українська національна група не могла бути позбавлена права участі у святі.

Тому то Комітет не може брати ніякої відповідальності за останні жалюгідні події, які на сором вийшли від частини впорядчиків, що добровільно зголосилися до сповнення такого почесного громадського обов'язку.

Комітет доручив Проводові своєї Технічної Секції прослідити подробицю цю справу з метою відкриття причинників тих прикрих подій у найкоротшому часі та передати всі зібрані матеріали під оцінку всього українського громадянства.

КОМІТЕТ БУДОВИ НАГРОБНИКА
ІВ. ФРАНКА.

КОМУНІКАТ ПРОВОДУ ТЕХНІЧНОЇ СЕКЦІЇ.

Згідно з дорученням Комітету будови надгробника Ів. Франка Провід Технічної Секції закликає свідків жалюгідних подій на цвинтарі дня 28. травня ц. р. зголошуватися в ранніх годинах у підписаних членів Проводу для подання інформацій.

Письменні інформації можна подавати в книгарні Т-ва „Просвіта“, Львів, вул. Руська, ч. 1. зі зазначенням: „для Проводу Технічної Секції“. За провід Технічної Секції: д-р Любомир Макарushка, Львів, вул. Руська, ч. 20/І. пов. або Підвале, ч. 7/ІІІ. пов., Петрик Петро, Ринок, ч. 10. І. пов., Михайло Клименчик, Словацького, ч. 14/ІІІ. пов., інж. Гузар Ярослав, Словацького, ч. 14. партер.

Свято відселонення пам'ятника І. Франкові.

СПИС ВІМКІВ.

Вімки біля надгробника Франка вложено від:
1) Родни Поета, 2) Т-ва „Лесі Українки“, 3) „Рідної Школи“ — централь, 4) Молодої Громади, 5) Бережанських установ, 6) Канадійських українців, 7) Закарпаття, 8) Союзу Українок у Львові, 9) Союзу українських реф. громад, 10) Українського студентства, 11) Робітництва нафтового басейну, 12) Гімн „Р. Ш.“ в Дрогобичі, 13) Каменярів у Глухоничах, 14) Чит. „Просвіти“ в Глухоничах, 15) Української Соц.-Радикальної Партії, 16) УСРП в Почаєві, 17) Яворішани, 18) Тернопільщини, 19) Збаранщини, 20) УСРП Рогатинщини, 21) Каменярів Сокальщини, 22) УСРП в Липках Мурованих, 23) Стрия, 24) Лисич (Стрийщина), 25) „Великого Лугу“ у Львові, 26) Лугу ч. І і ІІ у Львові, 27) Лугу в Винниках, 28) „Просвіти“ і „Р. Ш.“ в Германові, 29) Лугу в Руданцях, 30) Лугу в Сороках, 31) Лугу в Остріві в Ширині, 32) Лугу в Волякові, 33) „Просвіти“ в Волякові, 34) Лугу IV. у Львові, 35) Лугу у Вислобоках, 36) „Просвіти“ у Вислобоках, 37) Лугу у Гряді, 38) Лугу у Збоїсках, 39) Лугу в Понезявах, 40) Лугу в Бірках Ялівських, 41) Лугу в Черенні, 42) Лугу у Ворохові, 43) Лугу у Валаві ад Перещиць, 44) Лугу в Матихові, 45) Лугу в Романові, 46) Пов. Організа. у Борщівщині, 47) Молоді в Гориславичах, 48) „Просвіти“ у Воляках, 49) Підгородина, 50) Всіх установ у Гаях к. Львова, 51) „Просвіти“ у Звенигороді, 52) Кооперативу у Звенигороді, 53) „Просвіти“ в Лаях, 54) Сокола в Пиколовичях

55) Всіх установ у Ремени, 56) Гром. Кушнів, 57) „Просвіти“ в Соловці, 58) Лісневич, 59) Пустомит, 60) „Р. Ш.“ в Рудні, 61) „Просвіти“ в Рудні, 62) Сокола в Рудні, 63) Філії „Просвіти“ у Винниках, 64) Чит. „Просвіти“ у Винниках, 65) Союзу Українок у Винниках, 66) Кооп. Банку у Винниках, 67) „Рідної Школи“ у Винниках, 68) Української Торговлі у Винниках, 69) „Сільського Господаря“ у Винниках, 70) Сокола в Товчіві, 71) „Просвіти“ і „Р. Ш.“ в Зашкові, 72) „Просвіти“ у Остронятині, 73) „Сільського Господаря“ в Ситихові, 74) „Просвіти“ у Мшані, 75) „Просвіти“ у Бродках, 76) „Просвіти“ в Добрянках, 77) „Просвіти“ в Милошівцях, 78) „Просвіти“ в Лаях, 79) „Просвіти“ в Малехові, 80) „Просвіти“ в Сулиміві, 81) „Просвіти“ в Рісні Руській, 82) Сокола в Городку, 83) „Просвіти“ в Куликові, 84) „Просвіти“ в Підберізцях, 85) Лугу в Підберізцях, 86) „Просвіти“ в Сороках Львівських, 87) Українського Сел. Об'єднання — Львів, 88) „Просвіти“ в Занітові, 89) „Просвіти“ у Сквишіві, 90) Сокола в Комарні, 91) Сокола в Якимичах, 92) „Просвіти“ в Комарні, 93) „Просвіти“ в Якимичах, 94) Сокола в Повергові, 95) Українського Молодого Робітництва у Львові, 96) Союзу Українських Купців у Львові, 97) Філії „Союзу Українок“ у Львові, 98) Робітничої Громади у Львові, 99) Ревізійного Союзу у Львові, 100) Центродошу у Львові, 101) Українського Технічного Т-ва у Львові, 102) „Просвіти“ у Звеничці Новій, 103) „Просвіти“ у Звеничці Старій, 104) „Просвіти“ на

Клепарові, 105) „Просвіти“ на Вулиці, 106) „Просвіти“ у Стрийській дільниці, 107) „Просвіти“ на Замарстиніві, 108) „Просвіти“ в Галоску Великій, 109) „Просвіти“ на Левадівці, 110) „Просвіти“ на Ситинці, 111) „Просвіти“ на Богданівці, 112) Ред. „Юнацької Думки“ у Львові, 113) Організації Українців м. Львова на Стрийським передм., 114) Сокола-Батька, 115) Сокола в Містках, 116) Сокола у Словіті, 117) Сокола у Кривичах, 118) Сокола в Голоску Вел., 119) Сокола в Гумени, 120) Сокола на Личаківським передм., 121) „Просвіти“ на Личакові, 122) Т-ва „Каменярі“, 123) Установ Миколаєва, 124) УСРП Кременецчини, 125) Робітничої Громади у Львові, 126) Взаїмної Помочі Учителів, 127) Чит. „Просвіти“ в Остріві, 128) Нар. Організації Галицького передм., 129) Установ Стівіська Нових.

ПРИВІТИ

Крім вичислених у нас вже вчора привітів, що виступили на свято, запитуємо ще додатково привіти, які прислали: Український Народний Дім у Чернівцях, Виконавчий Комітет Української Селянської Партії у Львові, проф. д-р Іван Зізнавський в Кракова.

ВІНОК ВІД УКРАЇНЦІВ КАНАДИ.

Вінок від українців Канади вложив перед погребником Поета адв. *Петро Лазарович*, що привіз у відвідини до старого краю і на свято з Едмонтону. Вінок той вложено зараз після вінка від Родини.

ПОВІТІ І РАНЕНІ НА СВЯТІ.

В одній святі подали ми, що від каміння, яке падало в кількох місцях на голови дефілюючих, було ранених кількох дугувиків і кілька осіб з публіки. До тих останніх належить п. *Марія Скварківна*, аредукована учителька, зам. у Львові при вул. *Малецького* ч. 5., якій тяжкий камінь, кинений з найближчої віддалі просто в лице, розторопив носову кістку, так, що вона перебуває ще дотепер на хірургічному відділі клініки. З тяжче ранених назовемо ще маленького 14-літнього хлопчину з *Рудавець*, який дістав каменем в голову так, що треба було те місце виголосити і шити. Повіті камінням були ще м. ін. одна мала дівчинка, що була в товаристві мамі і дістала каменем в груди та один впорядчик, що дістав теж каменем у груди. Крім того кілька інших осіб. З дугувиків, як нас інформують, тяжко ранений не був ніхто, побитих було кільканадцять, у тому одна дугувичка з села, що дістала мабуть від якогось студента-впорядчика в лице.

Австро-німецька ворожнеча.

Австрійська преса повідомляє, що уряд Дольфуса рішив не попустити ані на крок перед австрійським патиском Гітлера. В тій справі відбулася 29. ц. м. конференція Дольфуса з шефами австрійських країв. У зв'язку з тим уряд приготував розпорядок, яким заборонить зовсім націонал-соціалістичні організації в Австрії, та видасть дальші обмеження щодо німецького експорту до Австрії.

"Райхспост" називає роздор, який настав тепер у німецько-австрійських взаєминах, найбільшим від 1866 р., себто часів Садові.

ВІДЕНЬ, 30. V. ПАТ. Преса повідомляє, що австрійський уряд не думає відповідати безопередно на німецькі репресії. Буде покликана конвенційна комісія, що має упорядкувати торговельний оборот між Австрією і Німеччиною. До Австрії ввезуть стільки товарів з Німеччини, скільки вивезуть їх до Німеччини. Уряд задумує теж заборонити прогулянки з Австрії до Німеччини, щоб унеможливити австрійським громадянам брати участь в німецьких політичних організаціях.

ФЕЙЛЕТОН "ДІЛА" З ДНЯ 1. ЧЕРВНЯ 1933.

Д-Р І. СВЕНЦІЦЬКИЙ.

Місце Івана Франка в історії української фільмології

(Докінчення).

Слідуючи за часовим ходом статей і траць Франка в ділянці української фільмології, ми спостерігаємо в нього вже 1892 р. конспект історії української літератури, який у 1898 р. поширюється цінним теоретичним вступом до неї. У 1899 р. своєрідним продовженням цього вступу стає ряд статей Франка в "Літ.-Наук. Вістнику" — "Із секретів поетичної творчості", що охоплює взаємини поезії до зміслами, музикою, маларством. Це була безперечно перша спроба по українськи познайомити українського читача з внутрішнім світом поета і відслонити дещо "таємниці" техніки літературної праці.

Немов ревізією і новою рецензією усіх цих спроб Франка, дати синтезу розвитку українського письменства, була його стаття в енциклопедії Брокгаус-Ефрона "Южнорусская литература" 1904 р. В ній Франко не тільки поставив ясно питання виконавчої відрубності і самобутності українського письменства серед однопольських словянських, але й дав подрібний огляд послідовного розвитку цього письменства з доби на добу по кінець XIX. в. на всіх територіях української землі та на еміграції. В цій статті змів Франко погодити велику об'єктивність дослідника з почуттям національної гідності і належного такту до противників.

Однак не було даним Франкові скласти повну, цілісну українську літературу. Він підій-

ПЕРЕД ЗНАКОМ ЗАПИТУ.

(Хочуть, аби золотий був дешевший. — Левітан за інфляцією. — Авторитетні думки. — Уряд на сторожі вартости золотого. — Роль світової конференції).

"Золотий в золоті" є найкращим забезпеченням — писав ще нещодавно проф. *Габський*. Скептики думають, що може виявитись закон, який уневажнить застереження "в золоті". Але це неоправдане — заявляв дальше цей визначний польський економіст. Коли в р. 1927 змінилося відношення золотого до золотого, то претясії і довги з клявулею золота були звальоризовані у відношенні 172 за 100".

Сьогодні, як ми вже писали в попередній статті, "золотий в золоті" повис у воздуху, ба навіть стійність вартости золотого металю втратила 100-відсоткову певність через біметалістичні настрої. Останні вісти про легалізацію знесення золотої клявулею в Америці і загальна непевність залишають хиткий чи вже навіть обезцінений паперовий гріш як одиниць засіб розрахунків. Тривожні настрої ростуть і в нас.

Що буде з польським золотом? Це питання зустрічає на кожному кроці. Дати на нього відповідь означало би здавати ворожбита. А ворожби в царині валютних вартостей — це справа вельми ризикозна.

Проте тих, що пробують "відгадати майбутність", силкуються на основі логічних міркувань передбачити необхідні шляхи валютної політики держав, є чимало. Вони від часу знижки долара вперто заявляють: Коли вже дві головні валюти світу заломились, то заломляться й інші; до цього — мовляв — змусять їх господарські конвенції, спричинені високими цінами їхніх продуктів у краю і закордоном.

Д-р *Розенштрайх* писав у жидівській газеті "Гайнт" 2. ц. м. між іншим ось-що:

"Не золотом покриття рішає, але господарське життя. Тому, що господарка ломить валюту, важко допустити, щоб найкраща валюта втрималась, коли дві рішучі валюти в світі, долар і фунт, стабілізовані будуть на нових основах".

І далі:

"Якщо господарські обставини змусили Рузвельта до подешевіння долара, намагання вирівняти нововтворене положення примусить усі валюти, що ще тримаються, пристосуватись до того, що робить Америка. Хочуть вони чи не хочуть, інакше не будуть вони могли зробити, якщо захочуть далі бути активними на міжнародному ринку і не захочуть, щоб їх усунула з нього конкуренція, яку витворить обниження долара".

Голоси, що висказують подібну думку, множаться в Польщі. Пропаганда за покинченням золотого паритету і за пристосованням польського гроша до зменшеної вартости обох англійсько-німецьких і інших валют іде вже доволі

У ПЕРВОГО ХОРИХ І ПСИХІЧНО НЕДУЖИХ природна гірка здоа **FRANCISZKA-JÓZEFA** лагідно ділає, спричинює добре травлення, дає спокійний, вільний від тяжких думок сон.

широким фронтом. Рада Центр. Союзу Поль, Промислу (*Левітана*) на своєму зібранні 13. ц. м. застановлялась над катастрофальним занепадом продукції й іншими грізними проявами господарського життя Польщі та прийшла до висновку, що треба покінчити з політикою дефляції. У своєму комунікаті вказує *Левітан* на інші держави: "з політикою дефляції зриває одна ряд держав за другим". Варшавська преса помістила цей комунікат під заголовком: "Великий промисл жадає інфляції".

Проти тісноти гроша і його високої вартости промовляють уже найповажніші авторитети. В книжці, яку недавно видала варшавська Торг. Пром. Палата п. н. "Кредит і мир" пише її автор проф. *Млинарський*, що — на його думку — з господарського і фінансового хаосу виведе Польщу девальюція золотого разом з іншими помічними засобами. Девальюція доставила б фінанси на інвестиції, а ці зменшили б безробіття, збільшили б консумцію, а разом із тим продукцію.

Ці думки боронить уже здавна проф. *Крижановський* університету д-р *А. Крижановський*. Його статті поміщені в місячнику "Пісгеленд Вспулчесні", були не так давно предметом завіятих полемік. Особливо різко виступала проурядова преса. На її сторінках пописувалися найкращі пера санаційного табору, бо згаданий професор — це противник поважний і його аргументи глибоко передумані. Правда проф. *Крижановський* не радий довести аж до інфляції, а тільки незначну девальюцію, хоч труднощі відмежування одного від другого були б для польського уряду поважні.

Польський уряд і Банк Польський як давніше, так і тепер не допускають можливости поширення грошового обігу, обороняючи далі твердо погляд, що шляхи польської господарки ведуть через грошову дефляцію і що за всяку ціну треба витримати, поки ситуація не зміниться на краще. Хоч "твердість" гроша, його незрушимість з золотого підкладу в теперішній височині, висмоктую останні життєві соки з народного господарства, хоч румянці здоров'я польського золотого збільшають усе більше смертельну анемію господарського організму, валютова "просперіті" — мовляв — мусить бути захована. Не без впливу Франції, яка дуже сильно зацікавлена в міжнародному утриманні принципу золотої валюти і за колюсальних запасів золота, польський уряд відкидає наразі всяку думку про валютний експеримент, датає як може свою господарку (нові бони й інші явища, що їх згаданий проф. *Крижановський* назвав "захованою інфляцією") і хоче дотягнути бодай до Міжнародної Господарської і валютної Конференції.

Чи справді вдасться польському урядові зберегти свою твердість на довший протяг часу

шов до цього питання вже в часі тяжкої недуги. А що хорий мозок вже не мав попердньої бістроти, гнучкості і послідовності думки, то його "Нарис історії української літератури" 1910 р. був уже тільки сухим реєстром фактів різної ваги.

Франко у своєму змаганні до синтезу здебільша тільки підмічував спільне та підкреслював загальне в дрібних навіть явищах українського письменства, які він стрічав на шляху девяти віків його розвитку. Франко не ставив гіпотез, тільки лущив факти, що на основі порівняної аналізи належали один до одного. Ця метода фільмологічної праці мала у тому часі своїх поважних представників у російській фільмологічній школі — *Буслаєва*, *Тихомирова*, *Веселовського*, а в українців *Потебні*, *Котляревського*, *Драгоманова*, *Дашкевича*. Франко пішов, не без доброго впливу *Драгоманова*, за цією школою, але не як невільний учень чужої методи, тільки як органічно незалежний робітник, що годен був стати самостійним творцем напрямку. І хворому Франкові ввижаються могутні постаті порівняного літературознавства, *Веселовський* та *Драгоманов*... він вірить, як тільки розпутають вони йому руки, то він створить свою систему історії літератури українського народу.

Яка користь була для українського народу від цієї фільмологічної методи Франка? Через порівняння виступала ясніше часова і мовно-місцева різниця двох однорідних пам'яток письменства — напр. великоруської *Коляменської Псалі* 1406 р. і *Крехівської* XV/XVI. в., та ряду інших джерел українського письменства давньої доби супроти різночасного північно-руського і білоруського. Рівнож географічне зіставлення апокрифічних мотивів, розкинених по всьому словянству, зокремаж в пам'ятках

східно-словянської території — українського Подніпр'я й Подністрія, білоруського Подвиння і великоруського Поволжя... давало чимало нового матеріалу до думання і висновків. Порівняння цих матеріалів дає змогу спостерігати і пояснити ество нації, що виражається не тільки племенно-мовними особливостями, але й окремими слідами розвитку духової творчости в письменстві і мистецтві.

У кожній нації є свій окремий хід письменства, і саме за цим розвитком українського письменства стежив Франко до останніх хвилин свого життя. Коли ми сьогодні можемо говорити про звязки людської свовесности українського народу з людською поезією передхристиянського світа; коли фільмолога-фольклориста підтримувати тут археолог і дослідник джерел людського мистецтва, то в цьому чимало є й буде Франкової заслуги. Франко як поет цікавився мелодією української пісні. Він сам співав, та як поет і фольклорист цікавився і людським мистецтвом. — Франко навіть написав обширну статтю про подільські килими з приводу вистави *Федоровича* 1892 р., та згодом переробив її з покійним *Михайлом Коцюбою* для вжитку шкільних читанок. Таким чином Франко публіцист — як свідомий член української нації, та скрізь і завжди активний громадянин і цим справжній перший патріот свого народу, лущив поодинокі ступні й форми вияву його духово-творчих сил на площині історико-літературного досвіду. Цим робом Франко-фільмолог обхопив весь величезний зміст сучасної проблеми про суть нації. Збирання фольклорного матеріалу, опис рукописів, — корпуси — приповідок, апокрифів і легенд, розгляд азбучної боротьби, монографії про міжнародний елемент в українському письменстві та про його питомі осяги, питання про українськоміжсловянські, зокрема — поль-

— на це хай будуть відповідю думки, що ми їх відсе наведе. Рішати тут напевно не буде запас золота, якого Польща має в цей мент на 15 відс. більше, ніж того вимагає статут емісійного банку. Французькі банкіоти майже в 100 відс. похиті золотом (хоч кажуть, що це легенда, що це у великій мірі адепоноване чуже золото), проте справа обвиниження вартості гроша там сильно актуальна. Правда — там бюджет несамо-вито роздутий, безнадійний дефіцит, але чи і в Польщі не тривожний стан бюджету? Французький уряд бодай рахувати може на позички закордоном, а це для Польщі далеко-далеко важче.

Причини валютної кризи в Польщі такі до-тол і вони кожного дня можуть зіпсувати нор-мальне функціонування грошового механізму. Покищо в руках уряду є ще доволі засобів, аби заломання гроша спинити. Вважаємо, що поль-ський уряд хоче за всяку ціну явитись у Лон-доні як один із нечисленних, що ані формально, ані фактично не відступили від золотого паритету. Щойно вислід світової конференції вплине на дальшу долю золотого. Цей вислід може бу-ти дуже ріжний. Одно певне, що Польща буде змушена пристосувати свою валютну політику до грошової політики більшості держав світу, не маючи ніяких давих на якісь відокремлені шляхи.

В. Несторович.

*) Дотично золота: останні справоздання емісійних банків виказують, що з держав, які тримаються золотого стандарту, золото відкає до тих держав, що цей стан-дарт кинули. За останніх 3 місяці зменшилась запаси Франції і Голландії на 10 міль. фунтів стерл., а Швейцарії на 13 міль. Це велика небезпека для Польщі, яка належить до країн бідних. Банк Польський має 56 разів менше золота ніж французький, при 29 разів меншому обігу банкіотів.

Німеччина не може платити довгі.

У Берліні розпочалася 30. ц. м. конференція закордонних вірителів Німеччини під проводом д-ра Шахта, президента німецького державного банку. Д-р Шахт виголосив промову, в якій за-значив, що наради не мають характеру, перего-ворів, тільки виміни думок. Причиною кризи є на його думку репарації. Він засував критичне по-ложення німецького скарбу і зазначив, що сума-та рат, які припадають на 1. липня ц. р. обни-зять резерви державного банку нижче 300 мільонів, а тимчасим покриття марни зменшиться до 6 прц. після чого зовсім щезає. Тому д-р Шахт за-ка-зав вірителів, щоби недопустити до того.

В конференції бере участь 40 делегатів за-кордонних банків, між ними не тільки пред-ставники короткочасних німецьких облігацій, але теж делегати емісійних установ німецьких довгочасних позичок з Америки, Англії, Франції, Швейцарії та Голандії. Народи потре-бують до кінця тижня.

ські взаємини у письменстві, питання історичної гематики пам'ятку українського письменства, теорія і психологія поетичної творчості та взаємини між поодинокими родами мистецтва — все це як велика частина досліду філософської енциклопедії, має за одно з найбільших за-дань — означити національне, спільне й чуже.

І коли в Галичині перед Франком послу-галася в історії письменства переважно біо-бібліографічною методою, а в діяльності поезії пер-сказом і інтерпретацією даного твору, то Франко відмежувався від цієї механічної мето-ди аналітично синтетичним напрямком, що творив передумови для всебічного окреслення змісту духовної культури української нації.

Хоча сам Франко в багатьох випадках му-сив послуговуватися і давнім засобом філологі-чної праці — життєписом і переліком книжково-добро та змісту поодиноких стародруків і руко-писів, то чинив це тільки для повноти подріб-ного досліду давньої пам'ятки, але не як ціль власної праці. Франко був занадто живого тем-пераменту, щоби визнати пам'ятку тільки фор-мально, як громадянин, що був постійно в якійсь живій справі суспільній, він мусів скрізь підгля-нути й громадську рису тієї давньої пам'ятки. Тимто він був у Галичині першим українським філологом з чуттям громадянства, та дослід-ником з розумінням ваги суспільного значіння літературного явища як вислову часового похо-ду ідеологічного життя нації.

За все те разом не любив — Франка в нас до-го не признавали, не любили, йому по всякому шкодили..., але не зломали. Проте ім'я Франка-українця було скрізь знане, а його праця нау-кова скрізь високо цінена. Його радо друкували в Києві — українці, в Петербурзі — росіяни, в Софії — болгар, в Варшаві — поляки та в Бер-ліні — німці. Добре відомі їм всім громадські

Розенберг непокоїть більшовиків.

Подорож Розенберга, судячи по більшо-вицькій пресі, дуже непокоїть більшовицький у-ряд. „Ізвестія“ приносять статті К. Радека спря-мовані проти зовнішніх планів німецького ура-ду, містять дуже недотенні карикатури на Ро-зенберга та його плани відокремити від Москов-щини землі поневолених націй та подають даль-ші повідомлення про його акцію в Лондоні. В ч. з 16. та 17. травня поміщені повідомлення вла-сного кореспондента та „Ліманіте“, де м. і. ска-зано: „Англійський уряд поставився прихильно до підозрілих переговорів гітлерівського еміса-ра з активними контрреволюційними організа-ціями. В Лондоні Розенберга прийняли визнач-ні англійські фінансисти та промисловці. Його запросили на інтимний обід, уладжений молоді-ми консерватистами під проводом Рандольфа Черчіля, сина відомого Черчіля. На цьому обіді були присутні визначні фінансові діячі, члени парламенту, а також члени „Ліги боротьби за незалежність України“. Розенберг у промові під-креслив, що основною метою Гітлера, Герінга і фон Папена є напад на Радянський Союз та „у-вільнення Європи від більшовицької мари“. Ро-зенбергові уладили велику овацію, коли він за-явив, що Гітлер перемінить теперішню воро-жість до національного соціалізму в загальну симпатію, зробивши те, чого не міг доконати Клемансо, а саме роздавити більшовизм.

В розмові з лондонським співробітником канадійського „Стар“ Розенберг нібито заявив, що Франція незабаром полишить Польщу, яка буде рада віддати Німеччині коридор за актив-ну поміч. Потім Польща дістане компенсацію на Україні, яка має стати незалежною державою з полишенням сфер впливу для Німеччини та Польщі. Граф Бісмарк нібито заявив, що цей план одобрюють впливові англійські кола.

Повідомлення „Ізвестій“ про інтерв'ю з спів-робітником „Стару“ переніть пізнішим віскам швейцарської преси, яка твердить, що з німець-кого боку Польщі запропоновано в заміну за коридор об'єднання з Литвою, при чому литов-ські політичні кола малиб годитися на цю про-позицію з тою умовиною, щоби головним містом злученої з Польщею Литви було Вільно.

(Укрбюро Женевы).

Гітлерівська революція в Інебруці.

ВІДЕНЬ, 30. V. ПАТ. Подробиді вчорашньої стрілянини в Інебруці такі: Націонал-соціалісти хотіли дістатися пробієм до касарні Гаймвери. В обороні касарні сторожа почала стріляти, на-слідком чого чотири особи потерпіли тяжкі рани. Націонал-соціалісти готовилися до нового насту-пу на касарню, однак прийшли військові відділи, що очистили середмістя. На вулицях уставлено скоростріли і засіки з кільчастого дроту. Протя-гом дня 36 осіб потерпіли рани, арештовано 18 осіб.

переконав Франка та його приналежність до недержавного народу не могли змінити відно-син істориків письменства до галицько-україн-ського філолога Франка, бо науковий світ по-требував його поглядів на поодинокі питання словянознавства.

В дану хвилину розгубленості і повного розбиття творчих сил української духовної куль-тури та очевидного занепаду інтелігентського середовища як споживача творів мистецтва, письменства й науки, треба ствердити одно: ін-тензивність дослідної праці Франка в діяльній української філології збільшалася вміру за-безпек його коштів прожитку. Коли він у 1881 р. мріяв тільки про 50 гульденів місячно (20 дол.), та кидався від видавництва до видавниц-тва, щоби найти місце для свого писання тоді годі було мати від нього щось осюного. Ко-лиж він за співробітництво в „Kurjer i Lwowsko-му“ заробляв на хліб насущний, тоді починають появлятися одна за одною його монографія. Час розцвіту Наук. Т-ва ім. Шевченка під про-водом Грушевського з цілою низкою наукових і громадсько-літературних видань є й часом роз-цвіту наукової праці Франка в тому ж Товари-стві і для того ж Товариства. І коли ми сьогодні, в годину повного занепаду духовного україн-ського життя, глядимо на колишній буйний роз-цвіт НТШ, так і філологічної праці Франка, то мусимо з Франком вірити у безмежну міць творчого духа нації. Цей невимірний геній — творчий дух нації дав нам перетирати негодую дихотії сріх буднів і оковані огнінути на-мічену українською філологією мету: повне розкриття ества української нації та її місця се-ред народів світа.

Львів, 15.—24. V. 1933 р.

Б. довголітній лікар Заг. Шпиталю у Львові
Д-Р БОГДАН МАКАРУШКА
відчинив канцелярію
в ЧОРТКОВІ
при вул. Грунвальдській.

Віденські вищі школи закриті.

ВІДЕНЬ, 30. V. ПАТ. Наслідком подій, які склалися на університеті, закрито всі вищі шко-ли у Відні на необмежений час. У зв'язку з тим канцлер Дольфус відбудує конференцію з ректо-ром університету д-ром Аблем, який висловив свій жал в приводу суботнішніх подій на уні-верситеті. Канцлер прийняв це до відома і заявив, що остаточно упорядкування відносин на уні-верситеті залишить раді міністрів.

ВІДЕНЬ, 30. V. ПАТ. Преса повідомляє, що націоналістичні студенти в Інебруці влаштували демонстрацію проти поліції як протест проти вступлення на терен університету у Відні. В часі бійки побито кількох членів Гаймвери.

Австрія і Радянщина.

ВІДЕНЬ, 30. V. ПАТ. „Райхспост“ повідом-ляє, що австрійський уряд рішив заборонити привіз радянських товарів до Австрії, якщо до 15. червня не скінчатся торговельні переговори між Австрією і Радянщиною.

Довкола пакту чотирьох.

ПАРИЖ, 30. V. ПАТ. Преса повідомляє, що в проєкті пакту чотирьох держав передбачено вкляузула, на основі якої всі сигнатарі пакту протягом 10 років мають перевести розбройку акцію. Якщо це правда, держава які не беруть участі в пакті чотирьох, малиб годитися на відложення розбройної конференції, аж скін-читься світова господарська конференція в Лондоні.

Даром

З ЗНАМЕНІТІ НОЖИКИ ДО ГОЛЕННЯ
„САЛЬФЕРС“ тому, хто купить 5 шт. за 1.— зол.
тільки Перфумерія С. ФЕДЕРА, Львів,
Сикстуська 7.

Почтові висилки відвортно.

Хто предложить цей вирізок отримає гарний дарунок.

Проти завищених податків.

Як повідомляють з Парижа, 29. ц. м. ко-ле 380 тисяч париських склепів, магазинів, ресто-ранів, каварень і т. п. припинили свою роботу і закрили люкалі на знак протесту проти зави-щених податків. Крім того у спортовій палаті від-будося віче з участю 50.000 осіб, на якому запро-тестували проти податкових тягарів. Подібні ма-ніфестації були теж на провінції.

Мала Антанта говорить.

ПРАГА, 30. V. ПАТ. Розпочалася тут ко-ференція пресової Малої Антанти, на якій чехо-словацький вісємія заворд справ д-р Крофта виголосив довшу промову, виступаючи проти всяких ревізіоністичних спроб. Він засував ста-новще Малої Антанти супроти всіх, хто полі-тикою ревізії мирових трактатів хоче викликати нову війну зверху, що принесе загибель ця віллації. Промовляли теж представники Румунії та Югославії.

На сесію Малої Антанти, що розпочинається у вівторок, прийшли до Праги міністри Тіту-леску та Ефтія.

По широкому світі.

— Німецький міністр пропаганди Гебелс був на англійській в італійського короля, після чо-го мав довшу розмову з Мусолінім.

— У Відні розпочався міжнародний конгрес торговельних палат.

— Уряд За. Держав рішив випустити 15 червня ц. р. скарбові бони на 5 мільонів долларів.

— Литвінов переїхав із жінкою через Вар-шаву до Берліна та Женев.

— За останнє чвертьріччя понад 50.000 тур-ків на принаж Кемалі Паші змінили свої назва-ща. Своім найближчим співробітником Кемалі сам поназдавав назвища.

Розгляд жидівської петиції.

ЖЕНЕВА, 30. 5. ПАТ. Рада Ліги Націй під проводом делегата Італії розглядала петицію Берігайма в справі положення жидів на німецькому Гор. Шлеську.

Репорт з'ясував представник Ірландії Лестер і ствердив, що стосування деяких приписів адм. законів могло статися з порушенням гор.-шлеської конвенції. Після пригадав заяву німецького делегата, що німецький уряд рішеним забезпечити пошанування приписів гор.-шлеської конвенції та що приверне правильне положення осіб, які з огляду на свою меншину приналежність утратили права, які мали або, яким унеможливили виконувати їх звання. Репорт пропонує прийняти до відома німецьку заяву. Справу шкід, заподіяних жидам можна розглянути на основі локальної процедури. Берігаймову петицію треба звернути на шлях цієї процедури.

У відповіді німецький делегат Келер заявив, що німецький уряд не приймає рапорту до відома. Застерігся теж щодо прав Берігайма вносити петиції, бо він не має з Гор. Шлеськом ніяких зв'язків і щойно від нещодавно був там зайнятий. Німецький уряд квестіонує Берігаймове право з загальніших справ в справі пристосовуван-

.....
ЗАПЕРТЯ. Вже старі знавці лікарського мистецтва ствердили, що природна гірка вода **FRANCISZKA-JÓZEFA** знаменито прочищує кишкі. — Поручають її лікарі. 1-1
.....

ня німецьких законів до Гор. Шлеська, бо ті закони його не торкаються. Берігайма годі теж уважати представником заг. інтересів населення Гор. Шлеська, бо він не є функціонером на Гор. Шлеську, ні лікарем, ні батьком дітей, що ходять до гор.-шлеських шкіл. Німецький делегат не може взяти петиції під увагу, бо що торкається виконання законів, нічого окончного досі на Гор. Шлеську не зроблено. Коли й порушено конвенцію, то лише на основі фальшивого інтерпретування приписів закону підридними органами. Ліга Націй повинна прийняти до відома заяву Німеччини та признати петицію заліковану, наскільки це торкається її заг. сторінки. Щодо особистої справи німецький уряд може розглянути її на основі локальної процедури.

Делегати Англії, Франції та Польщі не погодилися з думками висловленими німецьким делегатом.

3 листів до Редакції.

Львів, 30. травня 1933.

Високоповажаний Пане Редакторе!

Прошу не відмовити помістити на сторінках свого часопису отсей лист, який безперечно кинув трохи світла на події в неділю 28. травня.

В „Новому Часі“ з 31. травня у статті „Дашкевичівські Луги провокують“ є замітка, що відпущені молоді були в Управі „Луга“ при вул. Коперника із заявою, щоби Луги не брали участі у Франківському святі. Далше сказано там, що Лутовики, не зважаючи на права гостинності в такому випадку, побили палицями відпущених молоді.

Таку саму сплетню, немов би Лутовики побили делегацію студентської молоді, з розмахом розпускали поміж публікою на Франківським святі, в першій мірі поміж студентською і ремісничою молоддю, з тою метою, щоби підбурити студентську молодь проти Лугів.

Справа представляється так: *Ніякої делегації, ані від студентської молоді, ані від якогосьбудь іншої молоді, як загалом ніякої делегації в Управі Лугів у справі Франківського свята не було.* Хтось, кому на тім, видво, залежало, зааранжував таку провокацію:

Рано в неділю 28. травня перед год. 6., коли до домівки „Луга“ йшли на збірку Лутовики і Лутовички як зі Львова, так і з сіл, поваялося при вході до домівки „Луга“ 6 людей, яких навмисно стверджено такі: 1) Адам Тизьо, гр.-кат., ляхерник, 2) Йосиф Малець, римо-кат., 3) Володимир Жук, гр.-кат., кафляр, 4) Фльоріан Марія, римо-кат., 5) Каліцінські Францішек, римо-кат., 6) Євстах Болеслав, римо-кат. Все те люди з темним минулим, один з них знав київсько-вещь.

Люди ті почали зачіпати Лутовичок і Лутовичів, з чого винялася бійка, при чому власники пробували пожити та провали стрілянням. Бійка почалася при вході до домівки, перенеслася на подвір'я, а пізніше знову на вул. Коперника і скінчилася побиттям нещасників, інтервенцією поліції й арештуванням 9 лутовичок.

Напасаючи, як свідчать їх назвища і народність, зовсім певно не знали, що таке „Луг“ чи

українські націоналісти і мабуть не знали навіть, що такі організації загалом існують.

Як повірити „Новому Часові“, та уважати цю компанію за делегацію від української студентської молоді, то дійсно можна з розпуски заплювати, що вона має таких делегатів. Але ми свята віримо, що ті делегати післані кимсь другим, а не українською молоддю. А ким післані — то „Новий Час“ хіба знає, та може про це сказати.

З тих темних людей зробили на цвинтарі делегацію студентів, яку Лутовики чітко мали побити. Як довго „Луг“ займав домівку при вул. Коперника 6, за цілих 6 літ, ні такого ні подібного випадку не то рано в год. 6., але й вечором ніколи не було. Провокація і напад темних тишів на „Луг“ була очевидно кимсь уплинована саме на час, коли вулицею Коперника переходили відділи з вітцями на Франківське свято з головного двірця, від стрийської, янівської і городецької рогацьки.

Люди ці зовсім певно з власної волі не починали авантюри. Хтось наняв тих 6 людей на те, щоби зробили авантюру під „Лугом“ та щоби опісля використати цю авантюру в тому напрямі, що Лутовики побили студентську делегацію, так, як твердить це „Новий Час“ у своїй статті.

Ось тут загадка, хто заангажував цілу ту провокацію і хто сфінансував її. Це безперечно вияснило і багато інших справ у теперішній українській дійсності.

Може і судові ливники звернулися цією справою, аби виявити того, хто звербував темних тишів до авантюри на вул. Коперника, щоби викликати дальші події на цвинтарі, в яких полилася кров зовсім нещасних людей.

З високим поважанням

Д-р Роман Дашкевич.

ЗГОРІВ ЖИДИВСЬКИЙ ТЕАТР.

ЧЕРНІВЦІ, 30. 5. ПАТ. У Чернівцях згорів до гни нічю на 28. травня будинок жидівського театру. Слідство не устояло причини пожежі.

НОВИНКИ

— Робітня футер Юліана Глушківського, Львів, вул. Коперника 16. II. пов. Тел. 54-46.

— Відома кравецька робітня у Львові **ВАСИЛЯ ГРЕСЯКА** перенесена під ч. 23 вул. Сикстуська, III. сходи, I. пов. Приймає замовлення по 40 проц. дешевше на мужеські убрання, реверсиди. Найліпші матеріали на складі. 1615 20-20

— Магазин постелі **Р. Джала**, Львів, Хорущина 5, поручає: ковдри, матраци по найдешевших цінах. Переробляє ковдри по 5 золотих, матраци по 7 зол. 15-50

— З днем 1. червня ц. р. здержуємо висилку часописи тим передплатникам, які не вирівняли залеглості.

— Вінки і панахида на могилі **Ів. Франка**, Гімназія „Рідної Школи“ у Львові при вул. Театинській і народна школа дівоча ім. Шевченка при вул. Мохнацького зложать у четвер 1. червня в год. 9.30 рано вінки на могилі Івана Франка (Личаківський цвинтар) причім о. катехит Горчинський відправить там панхиду.

— Замість вінка на могилу Івана Франка зложив Земельний Банк Гіпотечний 50 зол. на будову надгробника.

— Провідник по Гуцульщині видала польська „Головна військова книгозбірка“ у Варшаві. Ця книжка має намір спопуляризувати між мешканцями польських земель наші Карпати і заохотити їх до різних порогульок і спортив на Гуцульщині. При цій нагоді приходить нам на думку, що ми повинні би давно вже мати такий провідник в українській мові.

— Оглядини вистави українських промислових виробів. Старшина Народної Організації Українців м. Львова — діляниці в середмісті вирішила оглянути виставу українських промислових виробів. В тій цілі закликає всіх своїх членів і прихильників, щоби взяли у цих оглядинах збірну участь. Члени старшини мають явитися на виставу в комплекті. До гурта зорганізованих членів можуть також прилучитися особи зпоза організації. Дата оглядин 31. травня (завтра) год. 4. пополудні. Збірний пункт при вул. Зіморевича 17. перед год. 4-ою.

— Обов'язок вимінювати банкноти. Як повідомляють з Варшави, м-ство скарбу наказало, щоби всі каси скарбових урядів і всі каси державних урядів вимінювали публіці банкноти на здавкові гроші. Цей наказ був потрібний з огляду на те, що в багатьох випадках виміна банкнотів стрічалася з труднощами.

— Вибити шибви в школах. Невідомі особи побибали шибви в школах сіл Небожаси й Липнян на Луччині та поприказювали відозви з погрозами вчителів.

— Страшна пожежа. В с. Сушині ковельсько-го повіту загорівся водний млин. Вогонь пере-

кинувся на селянські забудовання. Згоріло біля 100 хат і клунь, 60 коров та 30 коней. Погорільці залишилися без даху над головою та хліба.

— Зловживання в „жулках“ рілничих. В Луцьку арештували віцепрезеса каси „жулок“ рілничих Чаплінського під закидом дефракдації кількадесятьох тисяч зол.

— Хуртовина. Над містом Давидгородком на Поліссі пройшла хуртовина, що зірвала дахи з 8 домів і 2 клунь.

— Безкарне вбивство. Ще в 1928 р. ділч з Черемшанки на Ковельщині Т. Гіжинський застрілив з мисливської рушниці селянина П. Оліферчука за те, що той зрізував лозу на кошик. Окружний суд у Луцьку засудив Гіжинського на рік в'язниці. Прокуратор оголосив апеляцію. Апеляційний суд у Люблині збільшив йому кару до 3 літ. Найвищий суд відкинув за суд. Розправа відбулася наново і Гіжинського засуджено на 6 місяців та й цю кару подаровано на основі амністії.

— Знасилення 10-літньої дівчинки. Вчителі сільської школи в селі Журавичах на Луччині Юзеф Маленца знасилював 10-літню свою ученицю Фльорентину Домбровську. Волинського „культуртрегер-а“ арештовано.

— Ревізія в нотарі. З наказу прокураторської влади переведено ревізію в канцелярії арештованого нотарія Годлевського в Луцьку.

— За вбивство. В Чорткові почалася розправа проти 31-літнього Йос. Старневського, плотнового КОП-у, якому акт обвинувачення закладає, що в 1931 р. вбив свою 18-літню наречену Мирославу Вербицьку. Він знасилював її, вбив, а опісля викинув на залізничний шлях.

— Стріляв крізь вікно невідомий чоловік до побережника Сторожука Василя, що живе біля Берлина (пов. Броди). Куля зранила тяжко Сторожукову жінку в груди. Втятий кріс полишив на місці.

— Ще гранати. Кількох хлопців із села Голоскович (пов. Броди) найшли на полі Пониківці гранату з часів світової війни. Коли стали маніпулювати нею, граната вибухла й убила 12-літ. Ант. Ошура, два хлопці були тяжко ранені, три лекше.

— Ріжні вістки. Товаровий потяг наїхав між Станиславом і Галичем на дрезину і викинув її у рів, наслідком чого три її пасажери тяжко потовклися. — В Рясні Польській під Львовом утопилася дитина в бочці з водою. — На головному двірці у Львові у виходу вкрали купцеві Шафранському з Варшави 480 зол. — При праці в лісі бар. Гороха в коломийському повіті абило дерево робітника Петра Яковичина. — Ректором університету в Познані вибраний проф. мед. д-р Ст. Рунге. — На 16-літнього Романа Бекерського зі Збоїск під Львовом напало за містом кількох опришків і здерли йому з ніг нові черевники.

ДОМАГАЙТЕСЯ по всіх крамничих прегарних і безконкурентних виробів української фабрики косметичної „**ФАМОЗА**“ у Львові:

ФАМОЗА — порошок до зубів,
ФАМОЗА — шампун до волосся,
ФАМОЗА — пудер до лица,
ФАМОЗА — мило і крем до голення,
ФАМОЗА — депілятори
ФАМОЗА — олійок до опалювання шкіри.
ФАМОЗА — кольонська вода,
ФАМОЗА — перфуми,
ФАМОЗА — крем до лица.

— За мільйонні зловживання. Варшавський окружний суд оголосив присуд у голосному процесі інж. Рушевського, якого засудив на кару п'ять літ в'язниці, наказуючи негайно його арештувати. Властиво засудили його на 6 літ, однак рік подарували йому на основі амністії. Як відомо, Рушевський зі своїми спільниками допустився різних зловживань при державних будовах у Гдині на півтора мільйона золотих.

— Князь злодій. В городському суді у Варшаві відбулася розправа проти князя Друцького-Соколицького, сина б. генерал-губернатора на Кавказі, під замітом крадежі брилянтної колії на школу інж. Тепіцинової. Аристократичний злодій бував гостем у неї та в часі одної гостини вкрав колію. П. Тепіцикова не підозрівала його зовсім, аж нарешті пізнала свою дорожність на виставі одного ювілера при вул. Маршалковській. Слідство викрило, що колію до склепу продав якийсь Фельдштайн, набувши її від князя Друцького-Соколицького. Обвинувачений оправдувався нуждою. Слідство ствердило, що він справді находився в дуже важкому матеріальному положенні, а в останніх часах працював при каналізаційних роботах. Перед судом сказав, що колію дістав у дарунок, заставив її, а найшовшись у безвихідному положенні, продав заставну картку. Суддя засудив його на три місяці арешту з припиненням кари на 2 роки.

3 театру.

Великий Міський Театр: „Капітан із Кепеніка“, 13 яв, Цукмаера.

В основу цієї пєси лягла слава колись селянства про звичайного шевця, що переодягнений у мундир гвардейського капітана заарештував бурмістра містечка Кепенік з його помічниками, забрав громадську касу і втік. Автор у цілій низці картин відтворює атмосферу прусько-пункерського мілітаризму та психологію шевця-бідлахи, що наслідком одної молодечої провини, відсидівши непомірно важку в'язничну кару, не може більше стати членом громадянства, ні чесною людиною, бо не може дістати — ні свідоцтва належності ні папшпорту. Вся пєса різка, дотепна, сатира на мілітаризацію держави, нині незвичайно актуальна. Глядач довго не заперічить, як у різних сценах зручно вплетений той самий гуманний мотив глуморифікації в'язні.

Інсценізація та гра першорядні. Головну роль грає великий артист Ярач. м. р.

Із судової салі.

ОУН перед судом у Тернополі.

Перед трибуналом суду присяглих у Тернополі розпочнеться у вівторок 6. червня ц. р. доведення процесу проти дев'ятиох українців з тернопільського і теребовельського повіту, обвинувачених за державну зраду зі статті 97 § 1. карного кодексу (кара до 25 літ в'язниці) за приналежність до ОУН і за розповсюдження листівок ОУН в листопаді 1932 р. (стаття 154 § 2 к. к., загрожена в'язницею до 5 літ). Перед судом стануть: 1) Йосиф Іванюта, літ 26, парубок, рільник, 2) Володимир Дудар, літ 21, парубок, рільник — оба з Мишкович, пов. Тернопіль, 3) Евген Круговий, літ 20, парубок, рільник з Березовиці Великої, пов. Тернопіль, 4) Роман Порубалюк, літ 21, парубок, крамар, 5) Михайло Кобляцький, літ 35, жонатий, рільник — оба в Ладичині, пов. Тернопіль, 6) Володимир Куцан, літ 27, жонатий, швець, 7) Володимир Кобляцький, літ 32, жонатий, швець — оба в Микулінях, пов. Тернопіль, 8) Степан Круківський, літ 19, студ. прав — оба з Теребовлі. Останні два відповідають тільки за злочин державної зради зі ст. 97 § 1 к. к. (ОУН). Обвинувачені Іванюта (одинокий анальфавет), Круговий, Порубалюк, Круківський і Дудар сидять від половини листопада 1932 у слідчій в'язниці; інші пересидівши кілька тижнів у слідчій в'язниці, відповідають тепер з вільної стопи. Предсідником розправи є ніцпрез. Вендриховський, боронять пос. д-р Степан Баран і пос. д-р Ладика.

† ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

о. ФРАНЦ РАБІН.

Два 25. V. ц. р. помер у Самборі 6. декан і парох Самбора, член основних багатьох українських товариств у тому місті й заслужений у різних ділянках праці громадянин і священник. В Покійним візшов з цього світа знавний не лише в Самбірщині, але й у цілому краю великий народній робітник, якого кличем була беззастанна праця для церкви, організація різних церковних і світських товариств, які, ведені щасливою його рукою, все гарно розвивалися і приносили великі користи для народу.

Походив о. Рабін з бідних селян-латинників з Мостищині, гімназію кінчив у Перемишлі разом з д-ром Т. Кормошом, д-ром Д. Стахуром та діавішим лат. єпископом Новаком. Як ученик гімназії бував у домах околичних українських священників, яких патріархальне життя так промовило до його душі, що рішився кінчити українську теологію. В кілька літ по висвяченні зложив іспит на гімназійного катехита й обрав посаду учителя релігії в дівочій віділовій школі у Самборі. На тому становищі перебув понад 25 літ, описав був парохом Самбора. Як молодий катехит і апаментний популяризатор промовець надається до народньої праці. Наперед в одинокій тоді „Читальні Людовей“, у якій агуртоване було все самбірське міщанство без різниці віри й нації. При тій читальні закладав касу, котру описав перетворює в окрему могутню інституцію, яка до нині носить назву „Рабінської каси“.

В 90-их роках разом з пок. о. Ріпещьким та о. Гмитриком закладав священниче т-во „Рівнянці“, яке розвивалося також у могутню торговельно-фінансову установу. При т-ві „Рівнянці“ знову з пок. о. Шавинським прийняв для всіх і сиріт по священниках, який багатьом втирав слюзи і вишукував приміщення. В тих самих роках разом з проф. Віленьким засновує філію „Просвіти“, відтак читальню „Просвіти“, якої головою був до смерті.

Незвичайно живу й кинучу діяльність розвинув о. Рабін на становищі пароха Самбора у крайно задуманій і організованій оперу парохії.

Відгукм дня.

Пора, місце і причина.

Я все був за тим, щоби молоді люди билися. Як в війна, то на війні, а як мир, то підчас миру. Бідний той парід, якого молодь тільки грав „грінес“, шахи, чи бавиться „пташка“.

Тому так радо дав би складку на тренера боксу, шерму, чи на кошти лічення для ушкоджених юнаків. Це останнє не вимагало великих вкладів, бо відома річ, що рани товчені, таті чи колени далеко швидше гояться на молодім організмі, як на „старій волі“.

Тішуся, коли чую, що наші молоді люди не стерпіли наруги, не пропустили мимо вуха насмішки, чи врешті не сховали до кишені обиди. Все одно: особистої чи загальної, власної чи чужої.

Але до всього потрібна пора, місце і причина. Коли хоч одної з тих трьох точок бракує — виходить... як на Франковім Святі.

Почнемо з кінця.

Причина...

Одні кажуть, що була, другі, що ні, — одним словом, як звичайно в нас, а переважно у світі. Але пора і місце...

Пора: Франкове Святі, місце: цвинтар. Тисячі народу в тисячах політичних переконань, поглядів та орієнтацій. А між ними „Лути“ і впорядники.

Будучи директором двох фінансових установ, поставив гарний парохіальний мурований дім на місці вогкої норі, крім того такий самий гарний будинок на мешкання для двох вікарних священників і муровану дяківку для дяка й паламаря, в якій містилася також дяківська школа. Розширив значно парохіальну церкву добудуванням до неї двох нав, у котрих приміщено два престолі — а все те без конкуренції, лише на добровільні датки парохії. Крайно бідну самбірську церкву вивинував у гарні дорогі ризи, справив теж величаве, орбілом коване євангеліє. Щоби піднести доходи парохії, вибудував на довгій вулиці скравку землі, що притикає до парохіального дому, дім на приміщення кільканадцяти чиншових крамниць. При допоміж т-ва „Рівнянці“ закупив муровану домівку на українську заборонку, яка виховує діти українського міського пролетаріату. Для української інтелігенції вибудував домівку на приміщення „Української Бесіди“.

Був довголітнім радним Самбора і заслужився багато для того міста. Написав книжку про чудотворну ікону самбірської Богоматері, виддав у Римі дозвіл („брене“) на відпустку всіх Богородичних празників у Самборі, на які стягались і стягаються тисячі богомольців з цілої Вояківщини.

Як батько дав найкраще виховання своїм 11 дітям, які дуже любив і дбав за їх долю. Виховав їх на гарних українських громадян. Один священник, один адвокат, троє докторами філософії (без посади!), чотири доньки замужні, а наймодша кінчить учит. семінарію.

Світова війна, кількакратні арештування, з того пів року на Домбю, а також і інші турботи, підняли його сильний організм. Так відійшов від нас правдивий священник по чину Мелхисидея, великий робітник у винограді Христовім, лордний білий, людина з усе погідним лицем, з ладною усмішкою для кожного свого парохіянина, для кожної людини, яка в білі шукала у нього поради й потіхи. Величезний адвиг народу, на похоронах масова участь жінок і ін. були доказом глибокої пошани до Покійника і відчуженості мас до його майже піввікову працю на терені Самбірщини. В. Й. П!

І. Ф.

Дописи.

ТЕРНОПІЛЬ.

Посвячення домівки чит. „Просвіти“ у Грєблях. У глухій закутні Тернопільщині, донедавна дуже „ансдбаній разом зі сусідніми селами Білоскірка, Баворів, Застав'є і Смолянка, відбулося в неділю 21. травня ц. р. посвячення мурів домівки читальні „Просвіти“ в Грєблях Соборну Службу Богу відправив о. радн. Лопатинський з Прешової в асисті дяківів о. Богатюка з Товстолуги й о. Кузьми з Баворова, після якої процесійний похід перейшов на площу, де будувється читальня. Акту посвячення довершив о. Лопатинський при співучасті місцевого священника о. Володимира Ратича (з кількох днів пароха в Ступках, тернопільського повіту), о. Матвія Лончини з Магдалини та о. Богатюка з Кузьми. На свято зібралися около три тисячі народу з цілої околиці, до котрого промовив перший о. Вол. Ратич незвичайно гарними і ширими словами, як той, що деять літ трудився на місці, підносячи заслуги тих громадян, що починалися до дивичення села із занепаду, а головню підносячи заслуги уроженця того села Івана Віленьського зі Злучених Дерлава, що на пам'ятник і читальню прислав сам 670 доларів, а крім нього записався

„Лукайте що скаду, бо вам призначено скаду отсю розбійть“.

Так кликав колись Франко, ані в гадці по маючч недокінченого бруку біля Личаківського цвинтаря.

Молодша частина впорядників уявля це і до себе і до бруку та почала лупати скільки сил в м'ялах.

А потім камінням па „Лути“.

Кидання каміння дуже добрий спорт, але вимагає немалого виправи. Це знають навіть малі діти, які часто мірили у воробця, а трафляли у вікно, або гімназійні учні, які мірили у вікно, а трафляли у воробця.

Наші молоді „каменярі“ видно не знали цього, бо думали, що й без виправи можна і мірити і трафити в „Лути“.

Тимчасом мірили в „Лути“, а трафляли... у павуку Окварівну і ще в багато інших, які прийшли поклонитися Франкові.

Виходить, що ні пора ні місце не відповідало. А як це не відповідало, то в такому разі тяжке відповіді і на питання: чому?!

Хіба вдатись по поміч до одного вченого, який у своїй книжці записав:

„М'яв добра річ, але в тіснім зв'язку з мозком, хочби й з молодим!“

Якщо відкинути отей тісний зв'язок, то справа ясна.

Галактіон Чіпка.

Збіркою та присилкою грошей, за які тепер будують і вкінчують домівку читальні, де знайде приміщення й кооператива. Описав розпочався святочна академія під голім небом промовою посла д-ра Степана Барана про важку і значущу освітню організацію для національного освідомлення і культури нашого народу. З черги садували прийати: проф. Іл. Бриквича від тернопільської філії „Просвіти“, д-ра Нянчура від Пов. Союзу Кооператив, пос. д-ра Ладика, Іл. Блажесевича від жіноцтва й о. Богатюка від установ у Товстолугі. Між поодинокими промовами грали пісні оркестра з Ілєвца Свято закінчено відспіванням національного гимну. В часі академії місцевий „Стшелець“ хотів зробити бешкет, але не йому не вдалося.

СТРИЙ.

Курс для пожежарних інструкторів у Смодім. У Смодім відбувся триденний курс для пожежарних інструкторів, організований метою старшиною місцевого „Сокола“. Участь у курсі взяли відповідники дальших і ближчих „Соколів“ та „Лути“. До ведення курсу викладавав стрийський „Повітовий Соколячий Союз“ інструктора пожежарництва радн. Будиницького Альфреда. Технічні морали відбувалися на міській пожежній варті. Кінцевий показаний попис у гашенні дахового вогню прийняв числення (не зважаючи на дощ) публіка різними оплесками. По пописі роздано учасникам курсу свідоцтва покінчення курсу.

Анкета під кличем „Свій до свого“, переведена на запрошення „Союзу Українок“ і Поштового Союзу Кооператив заповідає енергійніші, як досі, зходи стрийського громадянства для проведення того клича в життя. До введення в життя піднесених на анкеті думок вибрано окремий комітет. Намічений праці можна лиш то бажати якнайкращих успіхів. б. к.

СПОРТ.

ЗМАГАННЯ У ВІДБИВАННІ.

В середу 31. травня 1933. починаються на площі Сокола-Батька розгрішки у відбиванні за мистецтво львівської округи. До розгрішок на середу вальсовано дружини: Плай (асі муж. склади), К. Л. К. та УССК. Господарі: Плай і КЛК. Початок: год. 3.30. В неділю і понеділок рано 4. і 5. червня дальші розгрішки між дружинами: Сокола III, Сокола IV, Сокола-Батько, КЛК, Тризуб. — Збірка дружин на площі С.Б. в год. 8.30.

ТАБЕЛЯ ЗМАГАНЬ ЗА МИСТЕЦТВО ЛЬВІВСЬКОЇ ОКТРУИ. У. С. С.

- 1) Сокола IV — 2 гри, 4 пункти, а. в. 14:5.
- 2) Сокола (Золочів) — 2 гри, 4 пункти, а. в. 9:2.
- 3) Чорноморці — 2 гри, 4 пункти, а. в. 5:0.
- 4) У. Р. С. К. — 1 гра, 2 пункти, а. в. 1:0.
- 5) Тризуб — 2 гри, 2 пункти, а. в. 1:0.
- 6) Мета — 2 гри, 0 пункти, а. в. 0:2.
- 7) Дніпро (Винники) — 2 гри, 0 пункти, а. в. 4:1.
- 8) Комета — 3 гри, 0 пункти, а. в. 2:15.

З ДІЯЛЬНОСТІ К. Л. К. У СТАНИСЛАВОВІ.

Карпатський Лещетарський Каюб у Станиславові рішав, хоч зимовий сезон покінчився, створити спеціальні секції, в яких члени могли б і далі випрацьовувати різні спорти, виготовляючись у той спосіб до зимових іспитів. У половині травня К. Л. К. скликав сходилим всіх членів і тоді створено ситківську секцію, до якої ввійшло 18 членів. У першу чергу управи секції звернулося до товариства „Чорногора“, яке є посідачем однієї з українських корт у Станиславові, а проханням винести корт для тоїж секції, яка в тому часі була озимована у Станиславові. Товариство „Чорногора“ подало такі умовини і години до диспозиції К. Л. К., що їх не можна було прийняти і які нічим не обмінялися з „Чорногором“.

ствалених іншим, зовсім приватним трачам усякої пародистичності. З огляду на те, управа секції при допомозі сторонніх людей винайняла корт у „Ревєри“ на дуже до- ліжних умовах. Дня 21. V. заложено ще секцію волю при К. Л. К., яка має за мету поширювати передові сажковий спорт та запізнавати членів з красою про- гуляк по Дністрі й інших українських ріках. Волна секція має до своєї розпорядимості 5 каяків, які є власністю зоодиночних членів. У найближчому часі секція присту- пає до будови більшого судна, щоби в той спосіб умож- ливити більшість членів уааштовувати спільні прогулянки Дністром.

СПОРТ ЗА КОРДОНОМ.

Відень.

Фіналові змагання за чашу між Австрією і Б. А. Ц. закінчилися перемогою Австрії 1:0. Героєм дня був во-

ротар переможених, котрий оборонив дуже багато не- безпечних стрілів нападу Австрії. Одинокі ворота добув лівий лунчик Шпехтль чудовим стрілом з 35 метрів. Ци- ею перемогою закарбувалася Австрія до гор за ча- шу середньої Європи (Мітропакел). Другою дружиною Відня, що буде грати за чашу середньої Європи, є но- вий мистець Вієнна.

Змагання за мистецтво: Вієнна — Адміра 2:2; Спортклуб — Вакер 3:1; Раріа — Ф. А. Ц. 2:1; Гакоар — Лібертас 1:0.

Прага.

Спарта — Вікторія Жіжков 5:2; Лібен — Вікторія (Пільно) 3:1; Наход — Богеміанс 4:2.

Будапешт.

Мистецтво Мадярщини добув Уйпешті перед Гун- гарією і Ференцварош.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

о. Яр. Левинський: ЕРЕЙСЬКИЙ МОЛИТВОСЛОВ. Львів 1933. Накладом священної кооперативи „Власна Допомога“. Стор. 540. Форм. 16°.

Biskup Grzegorz Chomyszyn: „PROBLEM UKRAIN. SKI“ Odbitka z XXIX i XXX tomu miesięcznika „Nasza Przyszłość“, Str. 112. 8°.

ЖУРНАЛИ.

„BIULETYN POLSKO-UKRAINSKI“, miesięcznik. №. 4. Warszawa, maj 1933.

ДЗВІНОЧОК, часопис для українських дітей. Ч. 20. Львів, червень 1933.

—О—

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Миський Театр

Середа, 31. травня год. 7.30 веч. „Капі- тан із Кепеніка“ (вистава закуплена).

Четвер, 1. червня год. 7.30 веч. „Капі- тан із Кепеніка“ (виступ Ярача).

Театр Ріжнородностей.

Середа, 31. травня год. 7.30 веч. Виста- ва Комітету „Ратуємо дитину“.

Четвер, 1. червня год. 7.30 веч. „Не- схопний“.

Кіна.

АДРІЯ: „Примарні ночі Лондону“.

АПОЛЬО: „Біла одавіска“ (Дон Хо е Мохіка).

АТЛАНТИК: „Під Твою обороною“.

КАСІНО: „Жінка з другої руки“ (Жан Арльов).

КОЛЕСЕЙ: „Мадам Гільотин“ і ревія „В сьвіт сонця“.

КОПЕРНИК: „Мадам Батерфай“.

МАРУСЕНЬКА: „Мадам Батерфай“.

МІРАЖ: „Конгорія“.

МУЗА (давн. „Оаза“): „Погромники просторів“.

ПАЛІАС: „Екстаза“.

ПАН: „10 проц. для мене“.

ПАСАЖ: „Боротьба з наслідками про- ституції“.

СТИЛЕВЕ: „Бейбі“ (Анні Ондра), ре- вія: „Коли дівчатка йдуть спати“.

ХИМЕРА: „Люди в готелі“.

УТІХА: „10-х із Павіяка“ та ревія.

Закордонне радіо.

Середа, 31. травня 1933.

Мор. Острава (263,8) 17.00 Опера для дітей; Братислава (279,3) 12.30 Концерт; Бресляв (325) 21.00 Пісні моряків, хор; Мільно (331,4) 20.30 Комедія, Концерт; Штутгарт (360,8) 10.10 Пісні, 10.30 Камер- музика; Рим (441,2) 20.45 Квартет; Прага (488,6) 19.30 „Ді Феральбуниг ім Трамм“ оп. Краса; Відень (518,1) 11.30 Квартет, 17.00, 19.45 Концерт; Рига (525) 18.30 „Па- ганіні“ оп. Легара; Харків (937,5) 9.00 Со- лісти, 10.30 Літ. трансмісія, 13.50, 19.00 Концерт, 15.00 Українські нар. пісні та смичкова музика, 16.00 Літ.-муз. трансмі- сія; Москва (1000) 17.25 „Сорочинський ярмарок“ (Досв. 720 м.), Давентрі (1554,4) 18.15 Концерт, 21.35 „Дика качка“ песа 16- севя.

Четвер, 1. червня 1933.

Братислава (279,3) 12.30, 19.55 Концерт, 9.10 Авдіція; Копенгаген (281,2) Симф- концерт (спів, данська музика); Мільно (331,4) 18.45, 17.00 Муз. асціяна, 20.30 „О- ельо“ оп. Верді; Лондон (356) 21.15 „Дон Карлос“ оп. Верді; Гельсінгфорс (368,1) 19.25, 19.50 Спів; Берлін (419) 16.30 Концерт, 20.45 „Драй Кайзергер“ нар- деса Ангермаєра; Білгород (429,7) 19.00 Нар. пісні; Рим (441,2) 13.00 Муз. асціяна, 17.30 Солисти, 20.15 Спів — Діжельда Бо- атітібус (сопран); Лянгенберг (472,4) 16.30 Моцартові твори, 20.30 Вес. яд. „Ма- ксим і Марко“; Прага (488,6) 20.35 Кон- церт Миколи Малжа; Відень (518,1) 12.00 Квартет, 16.55 Концерт орх., 19.40 Діже- бенд на два фортепіани; Мінхен (532,9) 21.00 „Павіч“ оп. Леонкаваллі; Будапешт (560,5) 13.30 Циг. музика; Харків (937,5) 9.00 Рос. оп. музика, 10.30 Композиція або опера, 13.50, 18.00, 20.00 Концерт, 15.00 Нар. пісні, 16.30 Гумор і сатира, 19.00 Ав- діція; Москва (1000) 17.25 „Дочка пані Ан- го“ оп. Лекко (Досв. 720 м.).

Львівське радіо.

Середа, 31. травня 1933.

12.10, 17.00, 22.25 Грамофон, 15.35 Для дітей: „Як ексцентричний англієць побив рекорд риболовлі“; 16.00 Для абітурієн- тів: „Студії на мат.-природ. видалі“; 16.15 Грамофон, Сільва рерум; 16.40 Про пле- камію собак; 17.40 Суспільні правні по- ради; 18.00 Танцюва музика; 19.00 Пляс- тичні вістки; 19.30 Словацька література; 20.00 Муз. балада про Брамса; 20.15 Ка- меральний концерт у честь Брамса, 21.15 Спорткові вістки; 21.25 Хор Дана; 22.15 Світ гарний; 23.00 Танц. музика.

Четвер, 1. червня 1933.

12.10, 16.15 Грамофон; 15.15 Господар- ський комунікат; 15.25 Грамофон, Збіжжя бірка; 16.00 Для абітурієнтів: „Студії правничих наук і політичного знання“; 16.25 Лекція фр. мови; 16.40 Ів. Влад. Да- від як учений та педагог; 17.00 Грамофон, Сільва рерум; 17.20 Фортепіан; 18.00 Лег- ка й танц. музика; 19.00 Червоний князь і його втеча з кармелітської тюрми; 19.30 Фейд, „Сабзаві казки“; 20.00 Легка му- зика (оркестра, спів), Спорткові вістки; 21.30 Авд.: „Сирена“ Гомуліського, „Лек- ція танцю“ Шанявського; 22.15 „Спогад“ (про Зельму Курц); 23.00 Танц. музика.

БІРЖА.

ДОЛЯР.

У Львові долар у віаторок даві виш- лав знизкову тенденцію. Банк Поль- ський купував долари по 7.35. У приват- них оборотах платили тоді за долари по 7.40. Около год. 11. Банк Польський об- низив курс до 7.30. Тоді в позабанкових оборотах курс долара обнизився до 7.35. Золото: долари 9.22—9.26, дукати 85.19 85.50, корони 35.40—35.70, франки 36.50—36.80.

Срібло: корони 0.30, фльорени 0.75, ру- блі 1.30.

ВАРШАВСЬКА БІРЖА.

Трансакції. Продажа. Купно.

Бельгія 124.25, 124.56, 123.94, Голландія 359.70, 360.60, 358.80, Лондон 29.95, 29.90, 30.08, 29.78, Париж 35.10, 35.19, 35.01, Шва- царія 172.73, 171.87, Берлін 208.50.

Акції.

Банк Польський 74 і одна четверта — 73 і три четверті — 74.

ЗБИЖЕ.

За 100 кг. льоко ст. над. парітас 200 км. Ціни ринк.	ЗОЛОТИХ	
	від	до
Пшениця двірська	29—	29.50
Пшениця збірна	26—	26.50
Жито одноціле	14.50	14.75
Жито збірне	13.50	14—
Ячмінь двір. одноцілий	13.25	13.75
Ячмінь на млино	11—	11.25
Овес галицький	13.75	14.25
Овес замолкий	9.50	10—
Кукурудза краєва	13.75	14.25
Барабова промисл.	2.50	3—
Фасоля біла	17—	20—
Фасоля колірова	13—	14—
Фасоля краса (з мішк.)	13—	15—
Горох пів-Вікторія	18—	20—
Горох поляний	14—	16—
Вобик	10.50	11—
Вика чорна	7.50	8—
Вика сіра	6.50	7—
Сіно солодке прасов.	6.50	7.50
Солома прасована	4.50	5—
Гречка	12.50	13—
Льон	38—	40—
Лубин синій	8.00	8.25
Рпак озимий	40—	42—
Висівки житні	7—	7.25
Висівки пшеничні	6.75	7—
Пшоно	24.50	26.50
Просо краєве	15.50	16.50
Макухи льяні	17—	18—
Ковшова черв. зв.	70—	72—
Мак синій	180—	190—
Мак синій	160—	170—

100 кг. льоко Львів	від	до
Пшениця двірська	30.50	31—
Пшениця збірна	27.50	28—
Жито одноціле	16—	16.35
Жито збірне	15—	15.50
Ячмінь на млино	12.50	12.75
Овес збірний	10—	10.50
Мука пшени. аюксусова	58.50	59—
Мука пшени. 65 проц.	46—	47—
Мука житня тип уряд.	30—	30.50
Висівки житні	7.50	7.75
Висівки пшеничні	8—	8.25
Крупні ячмінні грубіші	24—	26—
Пшоно ч. 1	37—	39—
Пендак ч. 10	24—	26—
Сіно солодке кр. пр.	7.50	8.5—

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“:

„Маслосоюз“ платив кооперативам дня 29. і 30. V.: масло —, молоко 17 сот., сметана 70 сот., яєць 2.60—2.80. Тенденція на масло і молоко знизкова, на яєць у- держана.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакції не відповідає

В прив. жін. гімназії СС. Василянок у Львові (вул. Дзугоса ч. 17 а) аступні іспити до вищих класів (IV—VII) давнього класичного типу, як і до IV—V-ої класи гуманістичного типу відбудуться в днях 7—10. червня, виїмково ще і в днях 15—16. червня. Вступні іспити до II-ої класи давнього класичного типу й до I-ої класи нового укладу, яка заступить дотеперішню III-у класу, відбудуться в днях 15—16. червня, виїмково і в ранній речинці. Зго- дошуватися треба до 7-го, згідно до 15. червня. При гімназії є інститут, у якому учениці можуть мати вигідне приміщення. Ближчі інформації подає що-дняшня упра- ва гімназії. — За Управу: д-р В. Шурат.

Приватна Коедукційна гімназія ім. Іва- на Франка в Дрогобичі. Вступні іспити до клас IV—VII. Піchnуться дня 14. червня п. р. по роздачі свідоцтв. Вступні іспити до I-ої класи гімназії нового типу піchnуться дня 16. червня в 8-й год. рано. Удокумен- товані оголошення приймає Управа до 10. червня п. р. Гімназія має права держав- них шкіл. Замісцеві ученики знайдуть дешеве приміщення в бурсі. — Управа.

Значиме Загальне Зібрання Товариства Учителів середніх і вищих шкіл „Учитель- ська Громада“ відбудеться 15. червня 1933 р. у Львові при вул. Мохначького 12 з таким денним порядком: 1. Відкриття Зібрання. 2. Відчитання протоколу мин. Зібрання. 3. Звіт з діяльності й ухвалення абсолютної. 4. Вибір нової Ради. 5. Спра- ва 25-літнього ювілею „Уч. Громади“. 6. Висески. Народи відбудуться в українській мові. Участь усіх делегатів обов'язкова. Початок в 10 год. ранку. — Головна Рада Т-ва „Учительська Громада“. 2039

Школа Малої Духовної Семінарії у Львові, типу класичної гімназії. Гр.-кат. Мала Духовна Семінарія у Львові, вул. Сикетуська ч. 39 а, відкриває у шк. році 1933-34 (крім VIII. кл. старого типу) класи I—III типу класичної гімназії, що від- повідають кл. V і VI всенародніх шкіл та I. класу нової державної гімназії з нау- кою латинської мови від I. класу та ні- мецької від II. класу. Вчать кваліфіковані вчителі середніх шкіл. До I. класу при- муть учні із скінченою IV. класом все- народніх шкіл за вступним іспитом. До- кладайші пояснення знайдуть зацікавлені в „Меті“ з дня 4. червня 1933, ч. 22. Іспити іспити до всіх класів відбудуться 16. і 17. червня за попереднім оголошенням.

П. Проф. гімназ. Підлужного прошу по- дати свій адрес у справі нашої служби підчас війни в ХІ. день піхоти австр. армії. St. Beer, Poznań, Wielkie Garbary 12.

Збаражчина. Повоново скликані Звичай- ні Загальні Збори Т-ва „Український Дім“ у Збаражі відбудуться дня 15. чер- вня 1933 р. в год. 10-й рано у власній салі. — Виді. 2038

Вписуйте молоді до фахових шкіл! Вписи учениці на 1, 2 і 3 рік Жіночої Фа- хової (кравецької) Школи Кооперативи „Труд“ у Львові, Ринок 39 вже почалися. Вписуватися можуть учениці, що покінчи- ли 14—18 рік життя та 5—7 клас всеод- ної школи. Учениці з матурою або кіль- кома класами семінарії чи вищої гімназії приймається на II. рік. Покінчення 3-літ- ньої кравецької школи дає право на са- мостійну працю з кравецьким фаху та о- сновне фахове знання. Крім фахових г- радметів, крою та шиття одягів, ахо- вних рисунків, тоаарознавства, бухгалте- рії, домашнього господарства, учать в школі загальнообразуючих предметів, як: релігія, українська і польська мова, істо- рія, географія, рахунки, рисунки, спів, гі- гієна, руханка. Учениці, що долажають користують зі шкільних залізничних зни- жок. Діти державних службовиків дис- тують звороти шкільних оплат. 2047 1-2

ПОДЯКА.

Оцим складаю прилюдну сердечну по- дяку Вп. П. д-рові Маріанові Стахурсько- му, ветер. лікарів за негайну успішну по- мід у тяжкій випадку занедужання моєї худоби та за врятування їм життя серед ночі.

Григорій Чухрай, Знесених.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакції не відповідає

ВІЛЛЯ „Надія“ Черче поручає Вп. П. Го- стям-лікуванцям свої гарні, соняшні з комфортом улажені покої. В першому сезоні ціни значно знизжені. 1975 4-1

СИТО, СМАЧНО, РАДІСНО і дешево пе- реведете ферії в горах, іспішність! Ві- домість: Уряд Парохіальний Топільниці, почта Стрілки (Strzykliki) 1-1

В ГР.-КАТ. приходстві у Сколім є до ви- найму на сезоні 2 гарні соняшні кімнати за уміркованою ціною. 2041 1-1

МОЛОДА жінка підійметься вської прай- в учительським або священним домі зі скромною винагородою. Згодошення ста- ти: Л. Я. Кенсцкій, Ходорів, Львівська 68. 2045 1-2

УРОЛЬОГ І ОПЕРАТОР
Д-р. МАРЦЕЛЬ ГРАФ
перепроводив і приймає тепер
КОСЦЮШКА 18. Тел. 66-55.

СПЕЦІАЛІСТ НЕДУГ ЛЕГЕНІВ, СЕРЦЯ
І ШЛУНКА

Д-р Фелікс Гак

Львів, БАТОРОГО 12, ТЕЛ. 84-45.

Переспітає Рентгеном.

Жайновіші моделі

париських корсетів

патентований монополі на Польщу заку- пила робітня париських корсетів
М А Л Г О Ж А Т А, ЛЬВІВ, БАТОРІЯ 34.
Остерігаємо перед підрічками.

КАТОЛЬ ВБИВАЄ
хробачню, насікоми

ПРОЕКТИ, КОШТОРИСИ І ВЕДЕННЯ
БУДОВИ мешкальних і фабричних бу- динків, відновлення і перерібки в старих домах, рівнож вілях залізобетонної кон- струкції виконує уряд. управа. Інж. буд.

АНТІН ЛІСЬКЕВИЧ

Львів, Листопада бічна ч. 5.

ВІЛЛЯ НАД ПРУТОМ В ЯМНІЙ

біля каменя Довбуша, центральне по- ложення, 5 мешкальних кімнат, мешкання для кухарки, кухні, поверхова будова, веранда, умебльована в цілості або ком- натами, до вишаймлення на літо. Оферти вносити до Товариства Письменників Журналістів ім. Івана Франка у Львові, вул. Зіморівича 3, партер. Часни Т-ва ма- ють першенство. Згодошуватися можна також у ред. В. Софроню-Левницького, вул. Микевича 12 (РСУК), тел. 69-40, що- 2035 дня між год. 12—1. 2-1

КОСІВ

Пансіон „Victoria“

(власницка Коржинська) біля заве- дення д-ра Тарнавського, отвория уже сезон. У судасній діс і рідк просторий овочевий сад. Дуже низькі ціни.